

Mi történt a külpolitikában?

Szélesedő akcióegység a Francia Kommunista Párt és a francia Szociáldemokrata Párt között

Még élénken él a világ békeszerető közvéleményének emlékeztetésében a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének február 9-i felhívása, amely javasolja, hogy hasznos volna, ha különböző országok parlamentjei küldöttségeket cserélnek és az egyik ország parlamenti küldöttsége felszólalna a másik ország parlamentjében. E felhívás elhangzása óta több állam parlamenti elnökségének képviselője jelentette ki, hogy hajlandó elfogadni a parlamenti küldöttségek cseréjéről szóló szovjet javaslatot. Legújabbban — mint a Jugopres hírtgyűjtemény közli — Jugoszlávia szövetségi nemzetgyűlésének elnöksége válaszolt ilyen értelemben a Szovjetunió Legfelső Tanácsának felhívására. „A szövetségi nemzetgyűlés úgy véli, — állapítja meg a jugoszláv szövetségi nemzetgyűlés elnöksége —, hogy a parlamenti küldöttségek cseréje egyik jelentékeny eszköz a népek és kormányaik kölcsönös megismerésének, közeledésének és baráti együttműködésének. A hidegháború és a világnak egymással szembenálló tömbökre való osztása veszélyes politikájával szemben a nemzetközi együttműködés az egyedül lehetséges út.

A világháború utáni fejlődés megmutatta — folytatja válasza további részében a jugoszláv nemzetgyűlés elnöksége —, hogy a nemzetközi problémák nem oldhatók meg, ha a világot megosztják és ellentétes hatalmi tömbökre szaggatják, nem oldhatók meg a veszélyes fegyverkezési hajszával és azzal, hogy megalakítják bizonyos számú államnak más államok ellen irányuló háborús csoportosulásait. A tapasztalat megmutatta, hogy a hidegháború politikája, az erőpolitikája, valamint az erővel való fenyegetőzés nem oldott meg és nem is tud megoldani egyetlen nemzetközi problémát sem. Bármeekkora különbségek vannak is az országok között — hangsúlyozza a továbbiakban a jugoszláv nemzetgyűlés elnökségének válasza — abból indulunk ki, hogy valamennyi nép és állam alapvető és közös érdeke, hogy fejlődjenek együttműködésük eszméje és gyakorlata a világon most fennálló nemzetközi problémák és viták békés rendezése, a békepolitika fejlesztése és szilárdítása céljából. A békepolitika biztosíthatja az emberiség létezését, további haladását.

K. J. Vorosilov fogadta az osztrák kormányküldöttséget

Moszkva (TASZSZ). K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke április 13-án fogadta J. Raab szövetségi kancellárt, az osztrák kormányküldöttség vezetőjét és a küldöttség tagjait: A. Schürf alkancellárt, L. Figl külügyminisztert és B. Kreisky külügyi államtitkárát. A küldöttséget elkísérte N. Bischoff Ausztria moszkvai nagykövete.

A fogadáson jelen volt V. M. Molotov, szovjet külügyminiszter, valamint I. I. Iljicsov, a Szovjetunió ausztriai főkötőse és nagykövete. A fogadás során Raab kancellár átnyújtotta K. J. Vorosilovnak Theodor Körner osztrák köztársasági elnök üzenetét. Az üzenet kegyelmet kér azoknak az osztrákoknak, akik a háború alatt a szovjet nép ellen elkövetett bűncselekményeik miatt a Szovjetunióban büntetésüket töltik.

„Még, ha van is valamilyen bűnök, amelyért szovjet törvények értelmében kell

lakolniuk — mondja az osztrák köztársasági elnök üzenete — akkor is azzal, hogy több mint tíz éve foglyok, távol vannak hazájuktól és családjuktól, méltóvá válnak a kegyelemre”.

Az üzenet a továbbiakban ezeket mondja:

„Ha a Szovjetunió az emberiség nevében nagylelkűen kegyelmet gyakorolna, ez a legszebb ajándék lenne, amelyet a Szovjetunió az Osztrák Köztársaságnak adhat Ausztria visszaállításának 10. évfordulója alkalmából, amiben a Szovjetunió különleges szerepet vállalt. A szovjet nép biztos lehet, hogy minden osztrák szívből jövő, mely háldt érezne ezért a nagylelkű cselekedetért.

K. J. Vorosilov kijelentette Raab kancellárnak: Reméli, hogy a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége kedvező álláspontra helyezkedik az osztrák köztársasági elnök kérésével kapcsolatban.

Megtalálták a lezuhant indiai repülőgépet roncslát

Peking (Uj-Kína). Pekingbe érkezett hírek szerint a lezuhant indiai utasszállító repülőgép roncslát Szingapúról 500 kilométerrel északra, a Matuna-szigetekhez tartozó Szidanau-sziget közelében megtalálták.

A repülőgép, amelyen a kínai küldöttség beosztott tagjai és sajtótudósítók utaztak az ázsiai-afrikai értekezletre, amerikai és csangkajseksista titkos ügynökök szabotázsra következtek, akik a sziget partjaitól egy kilométernyire a tengerbe zuhant.

A roncs közelében némi podgyászra is akadnak, emberi életnek azonban semmi jele sem mutatkozott.

Szidanau-szigeti halászok elmondották, hogy a repülőgép a levegőben felrobbant és kigyulladt, mielőtt a tengerbe zuhant.

A dzsekkarai légkiszáradt összeeséséről.

hatósággal közölték, hogy aznap helyi idő szerint 16.20 órakor, vagyis 10 perccel a szerencsétlenség előtt a repülőgép normális körülmények között adott jelentést. A gép akkor mintegy másfél óra távolságra volt Dzsekkartól. 10 perccel később a repülőgép három SOS-jelzést adott, azután elnémult.

A hongkongi angol hatóságok szerint nyilatkozatot adtak ki, amelyben bizonyos részleteket közölnek a kínai küldöttség tagjait az ázsiai-afrikai értekezletre szállító indiai repülőgép fel-szállását megelőző helyzetéről.

A nyilatkozat elismeri, hogy a kínai kormánytól a pekingi angol ügyvivő hivatal által figyelemreztetés érkezett amerikai és csangkajseksista ügynököknek a repülőgép megromlására

A jugoszláv nemzetgyűlés elnöksége válaszában befejező része hangsúlyozza, hogy „Jugoszlávia népei és kormánya megtették és megtesznek minden erőfeszítést, hogy megvalósuljon a népek egymás mellett élése, valamennyi nép és állam mindenre kiterjedő együttműködése és baráti viszonya fejlesztését szolgáló aktív egymás mellett élés. Ennek szellemében az elnökség a nemzetgyűlés nevében kijelenti, hogy kész elfogadni a Legfelső Tanácsnak a parlamenti küldöttségek cseréjéről szóló javaslatát” — fejeződik be Jugoszlávia szövetségi nemzetgyűlése elnökségének a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége felhívására adott válasza.

Nagyjelentőségű politikai akció kezdeményezett a Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága. Jacques Duclos, a Politikai Bizottság nevében levelet intézett a francia Szocialista Párt vezetőségéhez abból az alkalomból, hogy a szocialisták vezetője és képviselőcsoportja határozatban szögezte le: szembeszáll minden olyan kísérlettel, amely Franciaországban atom- és thermonukleáris bombák készítését célozza. „A Francia Kommunista Párt — állapítja meg Jacques Duclos — évek óta harcolt és harcol az atomfegyver teljes eltiltásáért, a nukleáris energia békés célok szolgálatába állításáért, ezért osztja az Önök ellenekését a tömegpusztító fegyverek franciaországi gyártásával szemben. Véleményünk szerint — folytatja Jacques Duclos — jobbat is lehet tenni, mint az atomfegyverkezési versenybe belelőni sok-sok milliót a dolgozók és a népek szociális és kulturális szükségleteinek rovására.” Jacques Duclos végül a közös ellenállásból kiindulva az atombomba franciaországi gyártása kérdésében javasolja, hogy a Francia Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt ilyen értelemben cselekedjenek együttesen a nemzetgyűlésben, valamint a Köztársasági Tanácsban, továbbá, hogy a két párt megyei és helyi szervezetei együttesen vizsgálják meg egy országos akció módozatait.

A Francia Kommunista Párt Politikai Bizottsága felhívásának nagy jelentősége többek között abban áll, hogy továbbfejleszteti a francia munkásság akcióegységét egy olyan döntő jelentőségű kérdésben is, mint amilyen a tömegpusztító fegyverek gyártásának és használatának eltiltása.

Berlin (MTI). Otto Lenz, az Adenauer-párt parlamenti képviselője, a bonni kormány propagandaminiszter-jelöltje, a Keresztény Demokrata Unio sajtószolgálatában erőteljes hangú cikkben követeli, hogy a felállítandó nyugatnémet szoldos hadserg főparancsnoki tisztjét töltsék be Adenauer kancellárral. Lenz állásfoglalása válasza a Szabad Demokraták Pártjának, amely Heuss bonni államelnök számára követeli a hadserg főparancsnoki hatalmát. „A bonni kancellárnak a hadserg főparancsnoki hatalmával a katonai diktatúra bevezetéséhez szükséges utolsó eszköz is a kezébe kerülne.

Vlagyimir Iljics életének első 17 évét — szülővárosában — Szimbirszkben töltötte, amire mindig szívesen emlékezett vissza.

1918 szeptemberében a Vörös Hadsereg katonái felszabadították Szimbirszket a fehérek uralma alól és táviratot küldtek a gonosz mérelylet következtében súlyosan megsebesült Leninnek. A távirat a következőképpen hangzott:

„Drága Vlagyimir Iljics! Szülővárosának bevételére — válasza az én egyik sebére, a másik sebért Szamara bevételével fizetünk meg!”

Ez a hír nagy örömmel töltötte el Lenint, aki a következő szavakkal válaszolt: „Szimbirszknek — szülővárosomnak — bevételére a legjobb gyógyír sebeimre. A frissesség és az erő nagyszerű érzése tölt el. Köszöntöm a vörös katonákat a győzelem alkalmából és valamennyi dolgozó nevében köszönetet mondok áldozatkész győztesükért.”

Az Ulanov-család 1869 őszén költözött Nyizsnyj-Novgorodból Szimbirszkébe. 1878-ban Ulanovék a Moszkva utcában (ma Lenin utca) költöztek, ahol megváltak egy egyszemélyes falházat. E házban élte le Vlagyimir Iljics gimnáziumi éveit.

— A Bolyai János Matematikai Társulat ma, pénteken este fél 7-kor az MTESZ központi helyiségében klubdelutánt rendez, ahol Pintér Lajos aspiráns ismerteti Ahiezev—Glazman: Hilbert tér lineáris operátorainak elmélete című könyvét.

— A Szegedi Egyetemi Könyvtár kiadványai sorozat 27. számaként megjelent Csongor Győző »Szeged és környéke élővilágának alapvető irodalma« című bibliográfiája, amely az általános érdeklődésű és dolgozatok mellett felsorolja a környék növény- és állatvilágára vonatkozó irodalmat részletesen.

— »Magyarországi sertés-fajták kialakulása« címmel Fekete Lajos egyetemi adjunktus vetítettképes előadást tart ma pénteken délután 6-kor az MTESZ előadótermében.

— A Szegedi Nemzeti Színház április 16-án, szombaton este fél 8-kor Bordenában és 21-én, csütörtökön este ugyancsak fél 8 órai kezdettel Deszkén mutatja be Kajtajev: Bolond vasárnap című nagyszerű bohózatát.

— A Közlekedés és Közelkedésépítési Tudományos Egyesület rendezésében Ottó László MÁV műszaki főtanácsos tart előadást ma, pénteken délután 5-kor az MTESZ előadótermében »Energiafogyasztásunk és energiagazdálkodásunk helyes módszerei az önköltség szempontjából« címmel.

— A XI. sz. Autójavító Vállalatnál 31 újítást fogadtak el és vezettek be az elmúlt negyedévben. Ennek előkalkulált megtakarítási értéke 60.000 forint. A II. negyedév első napjaiban már négyen jelentették be, hogy újítások kivételével alatt vannak.

— A Vegyipari Javító Vállalatnál egyéb felújítás címén 40 ezer forint keretet kaptak. Ezt a kollektív szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésére használják fel ebben az évben.

Róma (MTI). A genovai kikötőben kedden a munkások előzetes bejelentés nélkül beszüntették a munkát. A sztrájk most is folyik. A dolgozók — körülbelül hatvanezeren — megjelentek a kikötő mölőin, de nem álltak munkába. A genovai kikötő munkásai ezzel a sztrájjal támogatják a kikötő ipari munkásainak már 84 nap óta tartó sztrájkját.

≡ HIREK ≡

A proletárforradalom költője

SZOVJETKORUNK legjobbjait, leghatékosabbait költője — így nevezte Sztálin a lángelkű és acélostollú Vlagyimir Majakovszkijt.

Majakovszkij részt vesz az 1905-ös forradalom viharos eseményein, majd 15 éves korában belép a bolsevik pártba és »Konsztantin elvtárs« fedőnévvel végez propagandista és szervező munkát. Négyezer veti börtönbe a cári rendőrség — csak fiatal kora miatt nem száműzik. Mint a moszkvai képzőművészeti iskola növendéke kerül kapcsolatba a szá-zadeleji dekadens művészeti irányzatok leghangosabbjainak egyikével — a futurizmussal, mely »forradalmi« és »jövő művészetének« tartotta magát, lényegében azonban a hanyatló burzsoá művészet egyik bomlási terméke volt. Neki azonban semmi szerves kapcsolata nem volt a futurizmussal: már első verseiben is, bár még burkolt formában, a kapitalista várost ostromozza, az elnyomott kisember sorsát énekl meg. Mint vallotta, az »utca és terek költészetét« akarta megteremtteni, vagyis a széles néptömegek szószólója kívánt lenni.

1917 februárja után verseiben a burzsoá Ideiglenes Kormány népeellenes politikáját, az eszerek és mensevkek áruló tevékenységét leplezi le. És amikor győz a munkások és parasztok Októberi Forradalma, Majakovszkij hahozás nélkül a szovjet hatalom mellé áll. Néhány nappal a forradalom győzelme után a fővárosi művészek és írók gyűlésén szívenedélyes hangon javasolja, hogy a művészet emberei fogadják el az új hatalmat és kapcsolódjanak bele munkájába. S természetesen ő maga mutat ebben jó példát.

MAJAKOVSZKIJ az intervenció idején minden erejét és tudását a harcnak szenteli — a költő és rajzó eszközével. Az Orosz Távirati Iroda legfrissebb tudósításait találó, világos és népszerű formában megrajzolt plakátokban és hozzájuk írt rövid kis versekben eleveníti meg és teszi azonnal érthetővé a széles munkásparaszti tömegek számára. Amikor pedig a szovjet nép áttér a békés építőmunkára, Majakovszkij költészetébe is főtémaként a »hétköznapi« munka és annak emberei kerülnek. Verseinek állandó témájává lesz a mult mindenféle és fajta maradványának könyörtelen korbacsolása. »Önagyonulészek« című költeményét pedig, mint a harc-os realista politikai költé-

szet mesterművét, Lenin értékelte igen magasra, 1924-ben, a szovjet népet ért nagy csapás, Lenin halála után írja egyik legfontosabb és korszakalkotó művét, a »Lenin« című elbeszélő költeményét. Maig is ez a szovjet- és világlírodalomban Leninnek a legméltóbb emlékműve.

A SZOVJETORSZÁG harc-os énekeise mindig izzó gyűlölettel fordult a kapitalizmus, főleg az amerikai imperializmus felé. A 20-as évek közepén ellátogat Amerikába, s szemtől-szembe találkozik a hirdető »amerikai életmóddal«. Egész sor versében, cikkeiben és a »Felfedezem Amerikát« című utinaplójában írja meg a dollár és nyomor országában szerzett élményeit s ezek a művek napjainkban talán még aktuálisabbak, mint akkor.

1927-ben, az Októberi Forradalom 10. évfordulójára írja másik legnagyobb művét, a »Csudajó!« című elbeszélő költeményt. A szocialista világ győzelem-sorozatának felmérése és az új, szovjet ember életvidám, optimista jövőbe-telkítése ez a poéma. S mint a »Lenin«-költeményben, a költő egyéni érzéseit itt is szorosan összefonódnak az egész gondolatával és törekvéseivel.

Élete utolsó három éve, mely egybeesik az első öt-éves terv kezdetével — alkotó korszakának igazi csúcspontja. A szocialista költészet, a mélyen átértett, egész népet foglalkoztató tartalom és közérthető forma gyöngyszemeit írta ebben az időben. A szocialista építés városát és falut — ez költészetének fő tartalma. Ezt énekl meg olyan verseiben, mint »Elbeszélés Kuznyeckről és Kuznyeck embereiről«. »Elmunkás brigádok indulója« és a befejezéstenül maradt nagy »ars poetikája«, a »Teli torokból«.

A HARCOS szocialista költészet híve volt — ezt szolgálta egész életművével, ezért küzdött a különböző politikai és irodalmi ellenfelekkel. Költészete példaképe a világ haladó irodalma számára. Korunk olyan nagy költőit, mint a török Nazim Hikmet és a francia Aragon, a csilei P. Neruda és a bolgár Vapcarov büszkén vallották, hogy alkotásukra megtermékenyítőleg hatott Majakovszkij költészete. Most, 25 évvel halála után, a földkerekség több mint 70 nyelven szárnyal szava, a megkezdett harc folytatására lelkesítve a dolgozók száz- és százmillióit.

Fenyvesi István

LENIN GYERMEKKORA

Vlagyimir Iljics gimnáziumi éveit.

Lenin élénk, tehetséges gyermek volt. Átyjától vidám, barátságos jellemet örökölt. Öt éves korára anyjától megtanult olvasni. A tanulás és olvasás volt a legfontosabb számára. E két feladatnak legkedveltebb szórakozásait is alárendelte. Amikor könyvet olvasott mindent került, ami megzavarhatta és elvonhatta volna figyelmét. Gyermekkora-ról kezdve jegyzeteket készített a könyvekből.

Ulanovék lelkesen támogatják a gyermekeket a helénte megjelenő »Szabbotnyik« című családi újság szerkesztésében. A lapot Alekszandr szerkesztette, Anna volt az irodalmi kritikus, Vlagyimir Iljics pedig a hűséges és fáradhatatlan munkatárs szerepét töltötte be.

Lenin számára különös örömet jelentett, amikor anyja behívta dolgozószobájába és felállította a sakkfiguráit. Ilja Nyikolejevics féltve őrizte a sakk-készletét, amelyet sajtókezűleg szerezte meg még Nyizsnyj-Novgorodban. Ezt a sakk-készletet Lenintől az osztrák hadsereg káprázta el, ami-

kor 1914 júliusában letartóztatták.

1879-ben Lenin beiratkozott a gimnáziumba. Az akkori oktatás legfőbb irányelve az volt, hogy a tanulókból az önkényuralmat kiszolgáló jobbagyokat neveljenek. A gimnáziumi oktatás legfőbb feladata nem a reális ismeretek elsajátítása, hanem »az érzékelmezése« volt. A tantervben elsősorban a klasszikus nyelvek — a latin és görög — szerepeltek. A matematikát elvonlat, kezdetlegesen tanították, a történelem hercegek és cárok hadi hőstetteiben merült ki. A természettudomány tanítását úgyiszlóan teljesen száműzték az iskolából.

Iljics kitűnően tanult, és szorgalmas tanulmányi munkája eredményeként minden osztályt kitüntetéssel végzett. Ilja Nyikolajevics azonban éppen az nyugtalanította, hogy fia kivételesen könnyen tanul. A papaságtól pedagógus atyától félt, hogy emiatt fia nem szokik hozzá az állhatatosághoz, a munkához és a szorgalomhoz. Ezek az aggodalmak azonban alap-talannak bizonyultak. A gimnazista Vlagyimir Iljics kitartóan és szorgalmasan ta-

mult, annyira odafigyelt az órákon, hogy már jóformán ott megtanulta az új anyagot.

Nehéz lenne megmondani, melyik tantárgyat tudta legjobban Vlagyimir Iljics és melyikhez vonzódott leginkább. Valamennyi tárgyat kitűnően, mélyen, sokoldalúan ismerte. Ismeretei messze meghaladták azt a tudást, amelyet a gimnázium adhatott és akart adni. A gimnáziumi tantárgyak tökéletes ismerete, széleskörű olvasottsága, éles bíráló készsége iskolai és házi dolgozataiban is kifejezésre jutott.

Tandrá el volt ragadtatva Vlagyimir Iljics dolgozataitól. Nem egyszer mondogatta, hogy dolgozatainak átgondolt rendszere, tömörsége, világossága és egyszerűen megfogalmazott gondolatbősége ragadja meg.

Az Ulanov-családot 1886-ban súlyos csapás érte: január 12-én, életének 55. évében hirtelen elhunyt az édesapa, akit a gimnázium közepében lévő magas kőkerítéssel körülvett rendház kertjében temettek el. Szimbirszki tartózkodásának utolsó másfél évében Vlagyimir Iljics gyakran el-látogatott apja sírjához,